

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВНО ПРАВОБРАНИТЕЛСТВО
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ДП Бр. 03-198/08
26.03.2008 година
С К О П Ј Е

ИЗВЕШТАЈ
*за работата на Државното правобранителство на Република Македонија
за период од 01.01.2007 до 31.12.2007 година*

Скопје, март 2008 година

I. ВОВЕД

Државното правобранителство на Република Македонија е основано со Законот за Државно правобранителство ("Сл.весник на РМ" бр.87/07), со кој се уредени организацијата, надлежностите и одредени се условите и постапката за именување и разрешување на Државниот правобранител на РМ и Државните правобранители.

Државното правобранителство на Република Македонија е државен орган кој превзема мерки и правни средства заради правна заштита на имотните права и интереси на Република Македонија. Државното правобранителство на РМ ги остварува своите надлежности врз основа на Уставот, закон и ратификуваните меѓународни договори.

Функцијата на Државното правобранителство ја врши Државниот правобранител на Република Македонија и Државните правобранители во Државното правобранителство.

Седиштето на Државното правобранителство на Република Македонија е во Скопје.

Државното правобранителство на РМ има 15 (петнаесет седишта) на Државните правобранители и подрачја на судови каде се врши државно - правобранителската функција.

Тоа се подрачјата: Охрид, Прилеп, Кавадарци, Гевгелија, Струмица, Штип, Битола, Велес, Кочани, Куманово, Тетово, Струга, Кичево, Гостивар и Скопје.

Со ваквата организациона поставеност, **во текот на 2007 година, Државното правобранителство на Република Македонија имало во работа и постапувало во вкупно 113.016 предмети**, и тоа од сите области на правото каде е потребно преземање мерки и правни средства за заштита на имотните права и интереси на Република Македонија, како и во остварување на другите овластувања и надлежности што Државното правобранителство на Република Македонија ги има согласно закон.

Споредбено со 2006 година кога во работа имало вкупно 53.704 предмети бројот на предметите во 2007 година е дуплиран и како што погоре

наведовме изнесува вкупно 113.016 предмети.

Согласно сумарниот преглед за движење на предметите за 2007 година за подрачјето на Скопје каде што е и седиштето на Државното правобранителство на РМ вкупно предмети во работа имало 28.770 предмети.

Во Државното правобранителство на Република Македонија работат вкупно 83 лица, од кои 1 Државен правобранител на Република Македонија, Државни правобранители се 26, останатиот кадар е од редовите на административниот персонал, а во тек е постапка која што е во завршница за прием за уште 11 нови извршители.

Во Државното правобранителство на РМ работат 21 Советник - дипломирани правници со положен Правосуден испит, 3 Самостојни референти, 19 - Виши референти, 13 Референти и 1 Помлад соработник.

Во Државното правобранителство на РМ работат и 7 Јавни службеници.

Споредбено со 2006 година кога во рамките на Државното правобранителство на РМ имаше одлив на стручен кадар по разни основи, било да е по барање на вработените, заради избор на судии, заради заминување или пензионирање, на други функции и слично, во 2007 година евидентен е приливот на нови вработувања и прилив на нов кадар со што се овозможи доекипирање на Државното правобранителство на РМ и можност за уште поголема активност по однос на застапувањето на имотните права и интереси на Република Македонија.

Државното правобранителство на Република Македонија во 2005 година доби на користење административен простор на 6-тиот кат во зградата на Македонската радио-телевизија, со што, се лоцира на едно место, за разлика од пред тоа, кога Државното правобранителство на Република Македонија беше сместено на две локации, една во Барака 14 во Објект бараки на Град Скопје и друга на третиот кат во зградата на Апелациониот суд Скопје. Со доделениот на користење административен простор се задоволуваат просторните потреби и услови за работа на вработените во Државното правобранителство на Република Македонија. Имајќи ја во предвид финансиската состојба на Македонската радио телевизија и состојбата на објектот Државното правобранителство на Република Македонија и сите оние други институции кои просторно се сместени во зградата на МРТВ имаат еден заеднички проблем, а тоа е недоволниот број на лифтови односно постоењето на само три лифта кои се користат за потребите на институциите сместени во зградата на МРТВ, од кои вообичаено активно работи само еден. Со оглед на ваквата состојба се губи во време при доаѓањето на работните места и одењето на судските застапувања. Особено е изразена недоволната безбедност на лифтовите

поради што секојдневно е загрозна безбедноста на вработените кои се возат со лифтовите при пристигнувањето на своите работни места.

Со проширувањето на Државното правобранителство на РМ по однос на нови вработувања во иднина ќе се создаде потреба и од просторно проширување на административниот простор каде што сега ДПМ ја обавува својата функција.

Државното правобранителство на РМ располага со само едно службено возило кое што е старо повеќе од 20 години и кое во најголем обем ги покрива потребите на Државниот правобранител на РМ за службени патувања, редовни посети на Подрачните Единици на Државното правобранителство на РМ низ Државата и евентуално присуство на стручни советувања. Со оглед на зголемената надлежност на ДПМ неопходно е потребата од уште едно службено возило.

Државното правобранителство на РМ нема ВЕБ страна ниту пак мрежно поврзување меѓу сите Подрачни Единици на ДПМ низ Државата.

Приклученоста на Интернет е само преку Кабинетот на Државниот правобранител на РМ и на овој начин е и поврзаноста со останатите државни институции.

Државниот правобранител на РМ во текот на 2007 година повеќе пати се обрати и до Министерството за правда и до Министерот за информатичко општество при Владата на РМ со барање да се овозможи мрежно поврзување на 15-те Подрачни Единици на ДПМ и воспоставување на ВЕБ страна на Државното правобранителство на РМ. Од меѓусебните комуникации произлезе ветување дека до месец јуни 2008 година и овој дел од активностите поврзани со Државното правобранителство на РМ ќе бидат завршени.

II. АКТИВНОСТИ НА ДРЖАВНОТО ПРАВОБРАНИТЕЛСТВО НА РМ ВО ОСТВАРУВАЊЕ ДРЖАВНО -ПРАВОБРАНИТЕЛСКАТА ФУНКЦИЈА

Активностите и работата на Државното правобранителство на Република Македонија во текот на 2007 година, произлегуваат од овластувањата, правата и обрските што Државното правобранителство на Република Македонија ги има согласно Законот за државното

правобранителство, системските закони и другите законски и подзаконски прописи.

Во текот на 2007 година, Државното правобранителство на Република Македонија зеде активно учество во процесот на реформите на правосудниот систем, ообено за делот од реформите кои се однесуваат и на Државното правобранителство на Република Македонија.

Државното правобранителство, во својата работа применува закони, законски прописи и подзаконски акти кои уредуваат правна материја од повеќе области на правото, како што се прописите од материјалното право: Законот за облигациони односи, Законот за сопственост и други стварни права, Законот за денационализација, Законот за градежно земјиште со подзаконските акти, прописите поврзани со трансформација на општествениот капитал и продажбата на државниот капитал; потоа прописи од формално правен карактер, како што се Законот за парничната постапка, Законот за извршување, Законот за општа управна постапка, Закон за експропријација, Законот за стечај, Закон за нотарска дејност, Закон за кривична постапка во делот на оштетните побарувања и други правни прописи.

Покрај надлежностите и овластувањата што ги има со законите и другите подзаконски акти, за Државното правобранителство на Република Македонија определена правна сила имаат и заклучоците од Владата на Република Македонија.

Доколку во превентивната постапка Државното правобранителство согледа некои неправилности или незаконитости во постапките за приватизација, тогаш се поведуваат судски постапки за поништување на договори во врска со приватизација, поништувања уписи во судски регистри и други акти кои произлегуваат од процесот на приватизацијата на општествениот и државниот капитал во претпријатијата.

И во текот на 2007 година, во работата на Државното правобранителство на Република Македонија место завземаат предметите поврзани со постапката за денационализација.

Во текот на постапката за денационализација, Државното правобранителство на Република Македонија има овластување да ги штити имотните права и интереси на Република Македонија.

Доколку од страна на Државното правобранителство се оцени дека во постапката за денационализација има повреда на определени имотни права и интереси на Републиката, истото презема соодветни мерки и правни средства за заштита на имотните права и интереси на Република Македонија.

Во сите случаи кога Државното правобранителство на РМ констатира повреди на имотните права и интереси на Републиката во процесот на денационализација, поднесувани се редовни правни лекови - жалби до второстепената комисија за денационализација, како и вонредни правни лекови пред органите надлежни за решавање по истите. Од страна на Државниот правобранител на Република Македонија во рамките на надлежностите се прават напори да се испочитува рокот што го постави Владата на РМ до 30.06.2008 година односно 30.09.2008 година за заокружување на процесот за денационализација.

Државното правобранителство на Република Македонија учествува во постапките за отуѓување на градежното изградено и неизградено земјиште, неговата приватизација согласно Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост, како и за отуѓување на друга недвижност сопственост на државата.

Согласно Уредбата за начинот и постапката за отуѓување на градежно изградено земјиште сопственост на Република Македонија, отуѓувањето се врши по пат на непосредна спогодба, со склучување на договор кој во името на Република Македонија го склучува Министерот за финансии или овластено лице од него, по претходно прибавено Мислење од Државниот правобранител на Република Македонија.

Учеството на Државниот правобранител, при отуѓувањето на градежното изградено земјиште и склучувањето на договорите, се состои во давањето на мислење за тоа дали постојат или не постојат правни пречки да се изврши отуѓување на градежното изградено земјиште и да се склучи договорот, при што во зависност од конкретниот случај, се дава позитивно или негативно мислење.

Учество на Државниот правобранител има и во постапката за приватизација на градежното земјиште сопственост на Република Македонија согласно новиот Закон за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост (Службен весник на РМ бр.4/05), каде еден примерок од решението за приватизација, било да е со надоместок или без надоместок, се доставува до Државното правобранителство на Република Македонија, кое доколку оцени дека се повредени имотните права и интереси на Република Македонија поднесува редовни и вонредни правни лекови.

Учеството на Државниот правобранител во постапката за отуѓување на градежното неизградено земјиште сопственост на Република Македонија, како и за отуѓување на друга недвижност сопственост на државата се заснова врз член 44-а од Законот за вршење на нотарски работи, каде е утврдено дека нотарот е должен да испита дали е прибавено мислење од јавниот правобранител, ако е во прашање потврдување на исправа врз основа на која се врши пренос на правото на сопственост, односно размена на недвижности,

а како една од договорните страни се јавува Република Македонија, а другата е физичко или правно лице. Доколку за приватната исправа не е прибавено мислење од Државниот правобранител, нотарот ќе го извести за тоа Државниот правобранител, и ќе го одложи потврдувањето на исправата додека не биде дадено мислење, а најдоцна за 30 дена. И во оваа постапка, во зависност од конкретниот случај, Државното правобранителство на Република Македонија дава позитивно или негативно мислење.

Во текот на 2007 година и понатаму се актуелни предметите за надомест на материјална и нематеријална штета во врска со конфликтот што се случи во Република Македонија во текот на 2001 година, а по основ на член 166 од Законот за облигациони односи, каде е утврдено дека за штета настаната од смрт, телесна повреда или оштетување односно уништување на имотот на физичко или правно лице, поради акти на насилство или терор, како и при јавни демонстрации и манифестации одговара државата.

Во споровите за надомест на материјална штета, се бара надомест за уништени куќи, подвижни ствари-покуќнини, превозни средства, земјоделски алати и механизација, добиток и сл. Во споровите за надомест на нематеријалната штета се бара паричен надомест за претрпени физички болки, за претрпени душевни болки поради намалување на животната активност и нагрденост, страв, како и за претрпени душевни болки на членовите на потесното семејство во случај на смрт или тежок инвалидитет на некое лице.

Во судските постапки по тужбите за надомест на штета по овој основ, Државното правобранителство учествувајќи како законски застапник на Република Македонија истакнува приговори, предлага изведување на докази и презема други правни дејствија за кои е овластено. Особено во овие постапки, Државното правобранителство на Република Македонија до судовите предлага да се изведуваат и други дополнителни докази, а не судот своите одлуки да ги заснова исклучиво само на наводите и исказите на странките, со цел да се утврди вистинската вредност на причинетата штета. Во текот на овие постапки Државното правобранителство од судовите бара да се утврди дали за настанатата штета за која се бара надомест, постои причинско последична врска со воените дејствија што се случуваа во Република Македонија, а во смисла на член 166 од Законот за облигациони односи, затоа што ако во текот на постапката се утврди дека конкретната штета е настаната од други причини, кои имаат криминогена природа (крајби, разбојништва), а не како последица од конфликтот, тогаш отпаѓа и обврската на Република Македонија таквата настаната штета да ја надомести.

И во текот на 2007 година, се правеа напори за спогодбено решавање на споровите за надомест на штета настаната од конфликт во 2001 година, особено за внатрешно раселените лица, но исто така постигнати се и

спогодби со семејствата на загинатите членови на екипажот и соработниците на починатиот Претседател Борис Трајковски во Кингерот.

Во текот на 2007 година во организација на Државниот правобранител на Република Македонија одржани се две Стручни советувања на ниво на Државно правобранителство на Република Македонија.

Првото Стручно Советување се одржа на април 2007 година на кое советување присуствуваа гости од Министерството за правда, Министерството за внатрешни работи, Министерството за финансии и членовите на работната група кои учествуваа во изготвување на новиот Закон за Државното правобранителство.

Второто Советување се одржа во Маврово во ноември 2007 година на кој семинар присуствуваа голем број гости од повеќе државни институции и тоа: Владата на Република Македонија, Министерството за транспорт и врски, Министерството за внатрешни работи, Министерство за финансии - Управа за имотно правни работи, Комората на извршители, Државната комисија за спречување на корупцијата, Основно Јавно обвинителство, Јавно претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор на РМ, Управа за јавни приходи - Генерална дирекција, Основен суд Скопје 1 и 2 и Министерството за одбрана.

На Советувањето одржано во Ноември 2007 година на Дневен ред беа теми значајни за меѓусебната соработка меѓу Државното правобраниетлство на РМ и институциите што овој орган ги застапува. На Советувањето се отворија следните теми:

Должности и одговорности на Државните правобранители и значењето на Правни Мислења од страна на Државниот правобранител, Приватизацијата и закупот на градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, Денационализацијата, Законот за извршување, Правата на доверителите во стечајната постапка и Субсидиерната примена на член 485 од Законот за кривичната постапка.

На Советувањето беа донесени 26 Заклучоци кои веруваме дека ќе бидат од корист во понатамошното унифицирано постапување на Државното правобранителство на РМ и институциите кои тоа ги застапува.

Составен дел на овој Годишен извештај се и Заклучоците произлезени од Советувањето на ДПМ одржано во ноември 2007 година.

Одржаните стручни советувања, преку својата работа во целост успеаа, исполнувајќи ги целите, за кои истите беа организирани, поради што Државното правобранителство и во иднина ќе организира таков вид на собири, кои имаат едукативен карактер и кои придонесуваат за разрешување на правни прашања кои се појавуваат во остварувањето на основната функција на Државното правобранителство, заштитата на имотните права и интереси на Република Македонија.

III. СОРАБОТКА СО ДРУГИ ОРГАНИ И ОРГАНИЗАЦИИ

Државниот правобранител на Република Македонија, согласно одредбата од членот 12 од Законот за Државното правобранителство, во врска со прашања од значење на остварувањето на неговата функција и по прашања од заеднички интерес, соработува со судовите, министерствата, другите органи и правните лица.

Начелно, соработката помеѓу Државното правобранителство на Република Македонија со судовите, Јавното обвинителство, министерствата и другите органи и организации е задоволителна, иако во определени случаеви се појавуваат одредени потешкотии, кои најчесто се резултат на релативно краткиот рок за постапување и преземање на определени правни дејствија.

Покрај редовната соработка помеѓу органите на државна управа и Државното правобранителство на Република Македонија, која најчесто се однесува на нивно застапување од Државното правобранителство пред надлежните судови, другите органи и правни и физички лица, Државното правобранителство на Република Македонија на барање од органите на државна управа, дава стручни правни мислења по одредени правни прашања, правни совети и правна помош.

Во текот на 2007 година Државното правобранителство на Република Македонија и Државниот правобранител на РМ имаа бројни средби и соработка со многу државни институции како што се: Генералниот секретаријат на Владата на РМ, Државната комисија за спречување на корупцијата, Државниот завод за геодетски работи, Царинската управа на РМ, Управата за јавни приходи, Агенцијата за спречување перење пари, МВР - Сектор за организиран криминал, Финансиската полиција, ЈОРМ, Управниот суд, Комората на извршители на РМ, Нотарската комора, Агенцијата за државни службеници, Комисијата за хартии од вредност, Централниот депозитар за хартии од вредност, Агенцијата за развој и инвестиции, Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор, Народниот правобранител и Невладиниот сектор.

Државното правобранителство на Република Македонија согласно Законот за внатрешна ревизија во јавниот сектор веќе постави Внатрешен ревизор кој ќе се грижи за внатрешното функционирање на Државното правобранителство на РМ во сите 15 Подрачни Единици.

IV. ОБЕМ НА РАБОТЕЊЕТО ВО ТЕКОТ НА 2007 ГОДИНА

Државното правобранителство на Република Македонија, во периодот од 01.01.2007 год. па заклучно со 31.12.2007 год., постапувало по сите видови предмети кои спаѓаат во негова надлежност.

1. Парничните предмети

Парничните предмети преставуваат најсложените предмети кои се наоѓаат во работа во Државното правобранителство, кои временски можат да траат и подолго време и во најголема мера тоа не зависи од постапувањето на Јавното правобранителство. Државното правобранителство во постапките по парничните предмети, застапувајќи ја Република Македонија и нејзините органи, учествува како странка во постапката, така да нема некое големо влијание врз времетраењето на постапките и нивното завршување, односно со своето постапување може само релативно да влијае за нивно временско скратување.

Споровите кои се водат во парничните постапки каде Државното правобранителство на Република Македонија се јавува како законски застапник на Република Македонија и нејзините органи, се по најразлични основи, од кои како најчести и позначјани можат да се споменат следните:

- спорови за утврдување на право на сопственот на недвижен имот;

- спорови за надомест на материјална и нематеријална штета, и тоа по основ на погоре наведениот член 166 од Законот за облигационите односи; заради неоправдано осудени или неосновано лишени од слобода лица; заради противправно одземање на предмети во кривичната и прекршочната постапка; како и надомест на штета по други основи;

- Спорови за поништување на договори во врска со трансформацијата на претпријатијата со општествен капитал и продажбата на државниот имот, поништувања уписи во судски регистри и други спорови кои произлегуваат од процесот на приватизацијата на општествениот и државниот капитал во претпријатијата;

- Спорови во врска со поништувањето на договори кои ги склучила Република Македонија, особено: договори склучени во постапките за отуѓување или давање под закуп на државен имот (градежно земјиште,

земјоделско земјиште); договори склучени во постапките за јавна набавка и други договори каде како договорна странка се јавува Република Македонија или некој нејзин орган, доколку постојат законски основи за нивно поништување;

- Спорови во врска со наплата на долгови по најразлични основи, било во случај Република Македонија или нејзин орган да се јавува во својство на доверител или должник;

2. Предмети по денационализација

И во текот на 2007 година, во работата на Државното правобранителство на Република Македонија присутни се предметите сврзани со постапката за денационализација.

На ден 28.12.2007 година пред Министерството за финансии се постигна Спогодба заведена под бр. 17-47999/2 склучена помеѓу Република Македонија, Еврејската заедница во РМ и Фондот на Холокаустот на Евреите од Македонија во врска со спогодбеното определување на надоместок за имотите на Евреите од Македонија кои своите имоти ги напуштиле со присилна депортација во фашистичките логори, а не го преживеале погромот и немаат наследници, сето тоа во врска со член 66, 67, 68 и 69 од Законот за денационализација.

3. Управните предмети

Работењето по управните предмети се однесуваат на покренувањето и водењето на управни постапки заради реализација на урбанистичкиот план кое се однесува за одземање од владение градежно неизградено земјиште, експропријација на недвижности и одземање или ограничување на правото на користење на недвижности во државна. Во овој вид предмети спаѓаат и решенијата кои ги донесува Републичката геодетска управа-Одделение за премер и катастар, кои се однесуваат за утврдување и запишување на содржината на недвижностите во имотните листови, како на име на физички или правни лица, така и на име на Република Македонија.

4. Правните мислења

Посебен вид предмети кои се наоѓаат во работа во Државното правобранителство преставуваат давањето правни мислења кои согласно законските овластувања ги дава Државниот правобранител на Република Македонија.

Најголем од овие предмети се однесуваат за давање мислења при отуѓување на градежно изградено земјиште сопственост на Република Македонија, како мислења дадени во согласност со погоре наведениот член 44-а од Законот за вршење на нотарски работи.

Државното правобранителство успешно го совлада приливот на нови предмети од овој вид. Решавањето на овој вид предмети, односно времетраењето на постапката за давање на правни мислења, најмногу зависи од работењето на самото Државно правобранителство, па со оглед на високиот процент на решеност на овие предмети може да се заклучи дека Државното правобранителство има висок степен на ажурност, кога неговата работа не зависи од преземање на дејствија и постапување од страна на други субјекти.

5. Извршни предмети

Согласно новиот Закон за извршување во членот 2 точка 4 јасно стои дека извршувањето заради наплата на судски трошоци во прекршочните и кривичните постапки, како и на паричните казни изречени во тие постапки за почнува по барање на Државниот правобранител на Република Македонија.

Со оваа одредба од Законот за извршување освен што се даде голема надлежност на Државниот правобранител на Република Македонија се создаде и огромен прилив на извршни предмети (извршно кривични - "ИКР" и извршно прекршочни "ИПРК") со што уште повеќе се зголеми активната на Државното правобранителство на РМ, кое и покрај проблемите што ги има со недостаток на какдар ажурно и благовремено постапува по споменатите извршни предмети настојувајќи наплатените средства да се уплатат во полза на Буџетот на Република Македонија.

Во интерес на побрзата наплата и во интерес на полнењето на Буџетот на РМ Државниот правобранител на РМ воспостави метод на постапување по овие предмети по пат на Опомени до физичките и правните лица во одреден

разумен рок да си го платат долгот кон Република Македонија и до Државното правобранителство на Република Македонија да достават доказ - копие од уплатниците. Овој метод на постапување е еден вид превенција и покана физичките и правните лица да си ги подмират долговите кон Република Македонија без притоа да се прават трошоци за конкретни постапки. Праксата покажа дека овој метод на постапување е успешен со оглед дека се поголем број граѓани па и правни лица си ги плаќаат долговите кон РМ и за истото го известуваат Државниот правобранител.

Во соработка со Министерството за правда и Министерството за финансии одржани се бројни средби со Комотрата на извршители на РМ и Извршното одделение на Основниот суд Скопје 1 Скопје при што во голем дел се утврдени начини на постапување во извршните предмети се во правец на полнење на Буџетот на Република Македонија.

б. Стечајни предмети

Стечајната постапка е една од најсложените постапки во кои учествува Државното правобранителство и овие постапки траат подолго време, на што се должи релативно малиот број на завршени предмети.

Државното правобранителство како законски застапник на Република Македонија во стечајните постапки учествува како доверител во случаевите кога по известие добиено од Управата за јавни приходи Државното правобранителство поднесува барање за отворање на стечајна постапка, односно во отворена стечајна постапка поднесува стечајни побарувања кои ги има Република Македонија спрема стечајниот должник.

Во стечајнатата постапка пред судовите, Државното правобранителство зема активно учество штитејќи ги имотните права и интереси на Република Македонија кога таа или нејзин орган се јавува како доверител во стечајната маса. Во случаите кога се работи за поголемо побарување што Република Македонија го има пријавено во стечајната маса, тогаш Државното правобранителство учествува во работата на одборот на доверители застапувајќи ја Република Македонија или нејзин орган.

Државното правобранителство во стечајните постапки поднесува излачни тужби, во случаевите кога во стечајната маса на стечајниот должник се наоѓа имот кој е сопственост на Република Македонија. Со тие тужби Државното правобранителство бара од судовите, конкретниот имот кој е во сопственост на Република Македонија да се одвои од стечајната маса, да не биде предмет во стечајната постапка и истиот по основ на сопственост да биде вратен на Република Македонија.

Државниот правобранител на Република Македонија инсистира во рамките на стечајните постапки секогаш пред гласањето во Одборот на доверители или пред Собранието на доверители ДПМ да има добиен точен и изграден став од органот кој го застапува во кој правец ќе се одвива гласањето во рамките на органите на стечајната постапка.

7. Предмети од превентивниот метод на работа

Во постапувањето по овие предмети, Државното правобранителство врши претходно испитување и анализирање на пристигнати поднесоци, дописи, преставки, извештаи и сл. и доколку увиди дека се повредени имотните права и интереси на Република Македонија, тогаш заради заштита на истите, поведува соодветна постапка пред надлежен орган, или превзема други дејствија за кои е овластено да ги превзема. Еден од превентивните методи на работа се и погоре споменатите Опомени до физичките и правните лица за доброволно плаќање на долговите кон Република Македонија.

8. Вонпарничните предмети

Вонпарничните предмети претежно се однесуваат за определување на надомест за градежно земјиште одземено од владение, експропирани недвижности, како и предмети по физичка делба на ствари сопственост на Република Македонија.

9. Атхезионите предмети

Тоа се предмети каде Државното правобранителство постапува во определена атхезиона, придружна постапка на некоја главна постапка која се води пред судовите или друг надлежен орган.

Таква атхезиона постапка се води во кривичната постапка, каде Државното правобранителство застапувајќи ја Република Македонија и нејзините органи, поднесува имотно правни побарувања насочени спрема обвинетите во кривичната постапка. Имајќи ги во предвид веќе започнатите истражни и кривични постапки од страна на Јавното обвинителство кои постапки се однесуваат на предметите поврзани со злоупотреба на службена положба и овластувања, коруптивни дејанија и друго истакнуваме дека во наредниот период ќе се зголемат и активностите на Државното

правобранителство на Република Македонија по однос на поднесување на имотно правни побарувања насочени кон обвинетите во кривичната постапката.

На Советувањето што се одржа во ноември 2007 година во Маврово како претставник на Основното Јавно обвинителство присуствуваше Заменик Основен обвинител Г-ѓа Драгица Михајлоска.

На ова советување по однос на Оштетните побарувања беа донесени следните три заклучоци:

- Обвинителството пред поднесување на обвинителни Акт или Предлог да побара од Државниот орган дали истиот трпи штета од што ќе зависи и вклучувањето на Државниот правобранител на постапката.

- Во случаите кога обвинителството предлага Државниот правобранител да се вклучи во кривичната истрага или постапка, да го доставува до ДПМ Обвинителниот акт и вештачењето доколку такво е извршено.

- Од страна на Државниот правобранител пред предјавување на оштетно побарување да се бара произнесување од органот кој е оштетен, а чиј застапник по закон е ДПМ за да има изјаснување дали "оштетениот орган" се приклучува кон кривичниот прогон и дали предјавува оштетно побарување, во кој износ и по кој основ.

10. Договори

Посебен вид на предмети се оние кои се во врска со договорите за продажба на становите во државна сопственост, во кои Јавното правобранителство после нивно проучување и анализа се цени дали таквите договори се во согласност со позитивните законски прописи, па доколку се утврди дека некои од тие договори не се во согласност со Уставот, Законот или друг позитивен пропис се преземаат потребните правни дејствија со цел да се отстранат правните недостатоци на тие договори.

11. Организационите предмети

Во овој вид предмети спаѓаат предметите, по кои непосредно постапува Државниот правобранител на Република Македонија во неговата соработка со другите органи, установи, институции, со размена на податоци и информации, со давање правни мислења, правна помош и совети, на органите кои не се застапувани од Државното правобранителство на Република

Македонија, а се корисници на средства од Буџетот на Република Македонија. (училишта, национални установи, дирекции, агенции и сл.), како и предмети поведени по повод разни поднесоци, претставки, барања, предлози и сл. поднесени непосредно до Државниот правобранител на Република Македонија, од страна на правни и физички лица.

Тука спаѓаат и предметите преку кои Државниот правобранител на РМ и Државните правобранител кореспондираат и соработуваат, во врска со организациони прашања во рамките на Државното правобранителство, како и други предмети кои се однесуваат за размена на податоци и информации.

Согласно Годишниот распоред за работа за 2007 година што го донесува Државниот правобранител на РМ постои и уписник строго доверлив "СТР.ДОВ." кој уписник е во исклучива надлежност на Државниот правобранител на РМ, а се однесува на предмети и податоци од доверлив карактер.

12. Разно

Посебни предмети кои се наоѓаат во работа при Државното правобранителство се предмети кои се однесуваат за постапувањето на Државното правобранителство по повод на најразлични поднесоци, барања, известувања, предлози и сл. доставени од страна на државните органи, правните и физичките лица.

Со стапување во сила на Законот за приватизација и закуп на градежното земјиште во државна сопственост ("Службен весник на РМ" бр.4/05), во Државното правобранителство на Република Македонија започнаа да се оформуваат предмети во врска со приватизацијата, долготрајниот, времениот закуп на градежното земјиште во државна сопственост, поради што се оформени три нови деловни единици во кои се евидентираат предметите кои се однесуваат за приватизацијата и закупот на градежното земјиште во државна сопственост, и тоа:

13. Управни, за приватизација на градежно земјиште сопственост на Република Македонија без надомест

Согласно член 30 од Законот за приватизација и закуп на градежното земјиште во државна сопственост, од страна на органот надлежен да решава по барањата за приватизација на градежното земјиште, до Државното

правобранителство на Република Македонија се доставува решението за приватизација заедно со прилозите кон него, по што Државното правобранителство на Република Македонија во зависност од конкретниот случај ги презема потребните мерки и правни средства за заштита на имотните права и интереси на Република Македонија, преку поднесување на редовни и вонредни правни лекови во постапката.

14. Управни, за приватизација на градежно земјиште сопственост на Република Македонија со надомест

Државното правобранителство на Република Македонија и во постапката за приватизација на градежното земјиште во државна сопственост со надомест, ги има истите права и овластување како и кај постапката за приватизација без надомест, да со преземање на потребните мерки и правни средства го заштитува имотните права и интереси на Република Македонија.

15. Управни, за стекнување право на закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија

Во текот на 2007 година во Државното правобранителство на Република Македонија не е оформен ни еден предмет кој се однесува за стекнување право на долготраен или времен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, од причини што во праксата сеуште не се во примена одредбите од Законот за приватизација и закуп на градежното земјиште во државна сопственост ("Службен весник на РМ" бр.4/05), кои се однесуваат на долгорочниот или времениот закуп на градежното земјиште во државна сопственост.

- / -

Во 2007 година Државното правобранителство на Република Македонија постапуваше и по предметите за неоснован притвор, неосновано осудување и незаконски престанок на работниот однос.

Во секој од овие предмети основот на тужбеното барање е неспорен, останува да се одреди висината на надоместокот по однос на штетата, што значи дека во овие предмети ресорните министерства ќе треба да обрнат повеќе внимание од причина што побарувањата се парични и можноста за одлив на средства од Буџетот се секогаш особено изразени.

Во текот на 2007 година изготвени се Годишниот план за работа, Планот со архивските знаци, како и Напатствија за постапување на подрачните единици (15) на Државното правобранителство поврзани со начинот на архивското водење на предметите.

Државниот правобранител на Република Македонија во целост ги спроведува одредбите од Законот за слободен пристап до информациите од јавен карактер, поставувајќи лица за односи со јавноста и со странките во сите 15 Подрачни Единици во кои се обавува државно - правобранителската функција. Овој список на лица за контакт беше објавен и во дневниот печат.

Во рамките на Барањето од Секторот за европски прашања при Владата на Република Македонија изготвен е и доставен материјал со приоритети по однос на потребите и активностите на Државното правобранителство на Република Македонија за периодот 2007 - 2010 година.

Новиот Закон за Државно правобранителство како беше донесен од страна на Собранието на РМ на 12.07.2007 година, а отпочна да се применува од на.08.2007 година.

На предлог на Државниот правобранител на РМ Владата на РМ ги донесе и подзаконските акти по однос на бројот на Подрачните Единици на ДПМ и бројот на Државни правобранители.

Со Одлука на Владата на РМ објавена во ("Службен весник на РМ" бр. 3/08) утврдени се седиштата на Државните правобранители и Подрачјата на судовите каде се врши државно-правобранителската функција.

Со оваа Одлука се утврдуваат 15 (петнаесет седишта) на Државните правобранители и подрачјата на судови каде се врши државно-правобранителската функција.

Исто така на предлог на Државниот правобранител на РМ Владата на РМ донесе Одлука за определување на бројот на Државни правобранители во Државното правобранителство на РМ од ("Сл.весник на РМ" бр. 3/08).

Согласно погоре цитираната Одлука за подрачјата: Охрид, Прилеп, Кавадарци, Гевгелија, Струмица и Штип се определува по еден Државен правобранител во ДПМ.

За подрачјата: Битола, Велес, Кочани, Куманово, Тетово, Струга и Кичево, се определуваат по двајца Државни правобранители.

За подрачјето на Гостивар се определуваат тројца Државни правобранители и за подрачјето Скопје се определуваат 10 Државни правобранители.

Во текот на 2007 година Државниот правобранител на РМ оствари редовни средби и посети на сите 14 Подрачни Единици на Државното правобранителство на РМ, но исто така Државниот правобранител на РМ на

секои два месеца во Скопје одржува редовни состаноци со Државните правобранители за соодветните Подрачни Единици.

Согласно Годишниот распоред за работа за 2007 година Државните правобранители редовно доставуваат примероци од поднесените жалби за предметите со вредност поголема од 1.000.000,00 денари, а исто така редовно доставуваат и примерок од поднесените вонредни правни лекови.

Согласно произлезените искуства од бројните состаноци и редовни средби меѓу Државниот правобранител на Македонија и Министерствата што се застапувани од Државното правобранителство на РМ може да се констатира дека со сите Министерства имаме исклучително добра соработка која во иднина ќе треба уште повеќе да се продлабочува.

Следејќи ја работата по министерства се констатира:

Министерството за внатрешни работи и Министерството за одбрана имаат добро екипирани правни служби кои функционираат синхронизирано и на време ги доставуваат потребните податоци до Државното правобранителство на РМ.

Министерството за финансии е министерство со голем обем на надлежности, соработката со ДПМ е редовна и исклучително активна.

Министерството за транспорт и врски исто така е министерство со големи надлежности, соработката со ДПМ е континуирана, секојдневна и ажурна. Сметаме дека би требало да се посвети малку поголемо внимание на работата на архивата на Министерството за транспорт и врски.

Со Министерството за здравство соработката е солидна, со Министерството за надворешни работи исто така остваруваме добра соработка, со Министерството за култура имаме активна соработка, потребно е правната служба на ова министерство поажурно да ги доставува податоците потребни за водење на предметите до Државното правобранителство на РМ.

Министерството за економија е министерство со големи надлежности, со згаснувањето на Агенцијата за приватизацијата голем дел од овие надлежности преминаа во Министерството за економија и сосема ни е јасно дека при ваква состојба понекогаш се случуваат доцнења во доставување на потребните податоци. Со Министерството за труд и социјална политика имаме добра и активна соработка.

Со Министерството за локална самоуправа и Министерството за екологија и просторно планирање немаме особено голем број на предмети но соработката е солидна.

Со Министерството за образование и наука имаме секојдневна и активна соработка која во иднина ќе треба да се продлабочува.

Со Министерството за земјоделие, шумарство и водостопанство имаме секојдневна и честа соработка, но сметаме дека во рамките на правната служба на ова министерство ќе треба да се зголеми бројот на извршители - дипломирани правници со положен правосуден испит како би можело соработката меѓу ова министерство и ДПМ да биде на уште подобро ниво.

Државниот правобранител на РМ оваа сугестија ја има дадено и на една од средбите во Владата на РМ каде што се говореше за узурпациите на земјоделското земјиште во државна сопственост.

Доколку Државното правобраниетлство на РМ од органите што ги застапува добива навремена, уредни и селективни одговори и платоци ќе може успешно да ја изврши државно-правобранителската функција пред судовите и другите управни органи. На тој начин во целост ќе се оствари најважната законска обврска и улога на Државното правобранителство на РМ - заштита на имотните права и интереси на Република Македонија.

Позитивната "спрега" меѓу ДПМ и органите што овој орган ги застапува и во иднина треба да придонесе за уште поголема заштита на интересите на Република Македонија.

- ПРИЛОГ:**
- Сумарен преглед за движење на предметите за 2007 година за сите подрачја каде што се врши државно - правобранителската функција,
  - Сумарен преглед за движењето на предметите за 2007 година за подрачјето на Скопје и
  - Заклучоци од Советувањето во Маврово.

ОК/ЛА

ДРЖАВЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ОЛИВЕРА КИТАНОВА

ДРЖАВНО ПРАВОБРАНИТЕЛСТВО
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

СУМАРЕН ПРЕГЛЕД

За движење на предметите за 2007 година

Вид на предмети	Несвршени предмети на почетокот на месецот	Примени предмети во работа	Вкупно предмети во работа	Свршени предмети	Несвршени предмети на крајот
ПРЕВЕНТИВА-ПР	207	88	295	116	179
ПАРНИЧНИ-П	2022	1004	3026	542	2484
АТХЕЗИОНИ-А	128	82	210	19	191
ИЗВРШНИ-И	1205	341	1546	139	1407
ПРАВНИ МИСЛЕЊА-М	416	480	896	455	441
ДОГОВОРИ-ДОГ	107	19	126	3	123
ОРГАНИЗАЦИОНИ-ЈП	/	1177	1177	1177	/
УПРАВНИ-У	1203	2212	3415	1817	1598
УПРАВНО ИЗВРШНИ-УИ	/	/	/	/	/
УПРАВНИ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ БЕЗ НАДОМЕСТ-УП	370	1183	1553	924	629
УПРАВНИ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ СО НАДОМЕСТ-УН	/	118	118	112	6
УПРАВНИ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ СО ЗАКУП-УЗ	/	/	/	/	/
ДЕНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА-ДН	1365	358	1723	319	1404
ВОИПАРНИЧНИ-ВП	233	59	292	43	249
РАЗНО-Р	175	359	534	356	178
СТЕЧАЈНИ-СТ	2232	49	2281	21	2260
ИЗВРШНО КРИВИЧНИ-ИКР	1108	2596	3704	178	3526
ИЗВРШНО ПРЕКРШОЧНИ-ИПРК	617	7257	7874	476	7398
ВКУПНО:	11388	17382	28770	6697	22073

Извештајот го изготвил:

Самостоен референт
Љупчо Маневски

ДРЖАВЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ НА Р.МАКЕДОНИЈА

Оливера Китанова

**ДРЖАВНО ПРАВОБРАНИТЕЛСТВО
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

СУМАРЕН ПРЕГЛЕД

За движење на предметите за 2007 година

За сите подрачја каде што се врши државно – правобранителската функција

Вид на предмети	Несвршени предмети на почетокот на годината	Примени предмети во работа	Вкупно предмети во работа	Свршени предмети	Несвршени предмети на крајот на годината
ПРЕВЕНТИВА-ПР	1086	698	1784	713	1071
ПАРНИЧНИ-П	6729	2520	9249	2230	7019
АТХЕЗИОНИ-А	432	206	638	196	442
ИЗВРШНИ-И	3072	1007	4079	388	3691
ПРАВНИ МИСЛЕЊА-М	429	662	1091	613	478
ДОГОВОРИ-ДОГ	270	174	444	139	305
ОРГАНИЗАЦИОНИ-ЛП	68	2486	2554	2540	14
УПРАВНИ-У	2292	8895	11187	7750	3437
УПРАВНО ИЗВРШНИ-УИ	104	/	104	20	84
УПРАВНИ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЛИШТЕ БЕЗ НАДОМЕСТ-УП	1019	10529	11548	9239	2309
УПРАВНИ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЛИШТЕ СО НАДОМЕСТ-УН	236	522	758	423	335
УПРАВНИ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЛИШТЕ СО ЗАКУП-УЗ	/	/	/	/	/
ДЕНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА-ДН	6753	1814	8567	1186	7381
ВОНПАРНИЧНИ-ВП	532	246	778	205	573
РАЗНО-Р	457	1257	1714	1448	266
СТЕЧАЈНИ-СТ	4317	347	4664	1099	3565
ИЗВРШНО КРИВИЧНИ-ИКР	1669	5659	7328	727	6601
ИЗВРШНО ПРЕКРШОЧНИ-ИПРК	1716	44813	46529	5726	40803
ВКУПНО:	31181	81835	113016	34642	78374

Извештајот го изготвил:
Самостоен референт
Љупчо Маневски

ДРЖАВЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ НА Р.МАКЕДОНИЈА

Оливера Китанова

